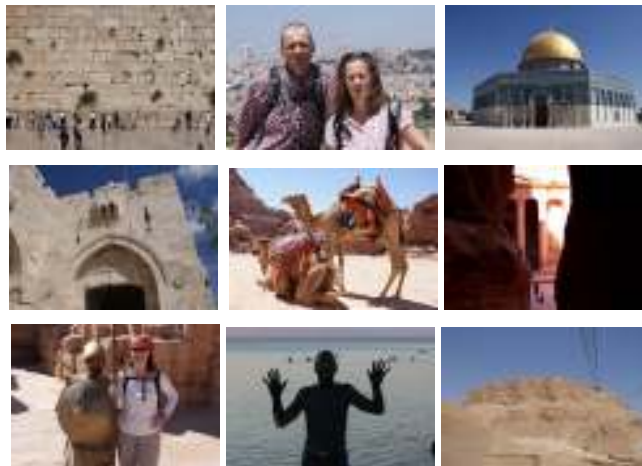

Izrael a Jordánsko 2013

1.den – Tel Aviv a Jeruzalém

Cíl naší cesty se tentokrát vybíral poměrně snadno – na světě je jen málo měst, které dějiny zmiňují tak často jako Jeruzalém. Naše hlavní přání bylo navštívit svaté město a také jordánskou Petru, nicméně poznali jsme toho na téhle cestě mnohem více.

Přistáli jsme v Tel Avivu na letišti Ben Guriona zcela podle plánu (což znamenalo velmi, velmi časně ráno) a protože vstupní procedura moc času nezabrala, už kolem páté jsme hledali přepážku „naší“ půjčovny aut v hale. Překvapilo mne, že i tady vše hladce proběhlo, žádný mezinárodní řidičák nebyl potřeba, můj standardní český (není na něm slovo v jiné řeči) bohatě postačil. Jediným zádrhelem byl nakonec imobilizer (kombinace v papírech neobsahovala nutnou poslední hvězdičku), takže jsem se musel ještě jednou vrátit na přepážku. Ač jsme měli na voucheru Nissan Micru, půjčili nám Hyundai i10. Pro dva to je dostačující a do zavazadlového prostoru se naše bagy vešly tak akorát. Nainstaloval jsem držák na mobil a spustil navigaci. Rozednilo se a my vyrazili na cestu.

Nejprve jsme zamířili do Tel Avivu, respektive do jeho nejstarší části Jaffa. Z letiště to není nijak daleko a celkem snadno jsem našel i ulici Hayated, kde jsem byl před dvěma lety pracovně (plánoval jsem se potkat s Yaronem a zajít na falafel - tvrdil že ví, kde dělají nejlepší). Prošli jsme čtvrtí vetešníků včetně vyhlášeného blešího trhu, prohlédli si starý přístav a poté jsme chvíli odpočívali na pláži (stále jsme se z nočního letu ještě neprobudili). Středozemní moře bylo ale neklidné a na koupání jsme zatím ani nepomysleli (já vůbec).

Monument Jákobův pád

Pohled na Tel Aviv

Starý přístav

Středozemní moře

Po obědě jsme vyrazili směr Jeruzalém. I když nás navigace zrazovala, drželi jsme se dálnice číslo 1 (v mapových podkladech totiž navigaci chybí palestinská území, která jednička krátce protíná). Terén je tu ale až nečekaně kopcovitý a nepřiliš silný motor má občas co dělat. S blížícím se Jeruzalémem houstne i provoz, až se ocitneme přímo ve městě a tady už jen popojíždíme. Slepě se řídím pokyny navigace a kolem druhé jsme v ulici Ein Gedi, kde se ubytováváme v zařízení Bet Ben Yehuda (pojmenováno po zakladateli moderního hebrejského jazyka).

Jednoduše zařízený pokoj, v konferenční místnosti sloužící jako jídelna je po celý den k dispozici káva a zákusky a chlapec v recepci, který nám s ochotou odpovídá na otázky (včetně toho, kde si zajít na jídlo). Volíme falafel (velmi zachutná Any) v blízkosti, protože už jsme poměrně vyhládlí a potom se autobusem dostáváme k Jaffské bráně (Jaffa Gate), hlavnímu vstupu do starého města. Je to asi čtyři kilometry daleko a samozřejmě, hned platím „turistickou daň“ – řidič si žádá dvacet pět šekelů (ač cena jízdenek je asi deset...)

Projdeme Jaffskou bránou a vzápětí mizíme v úzkých uličkách starého města. Překvapuje nás, že jdeme z kopce – ale je to tak, jaffská brána je výrazně na vrchu, směrem k muslimské čtvrti a mešitě Al-Aksá terén klesá, a to dost výrazně. Ale dříve než dojdeme k muslimské části, navede nás šipka k Západní zdi (Zed' nářků). Projdeme kontrolou a jsme na širokém prostranství před Zdí. Přístup je zcela volný (kromě soboty), jen je nutné mít na paměti, že zde je pokrývka hlavy nutná (stává se mi, že automaticky sundávám čepici při vstupu, což v židovské části ovšem není výrazem úcty...). Zjišťujeme ale, že nemáme propisku a tak nemůžeme svá přání vsunout do škvíry mezi kameny (napravili jsme následující den). Muži a ženy mají vyhrazenou oddělenou (byť jen nízkým plůtkem) část zdi. Překvapuje mne tolerance (nikomu zde nevadí ani přítomnost cizinců, ani jejich fotoaparáty).

Jakmile opustíme Západní zeď, snažíme se dostat na Křížovou cestu (Via Dolorosa). Ta je ale dnes v muslimské části města, takže je celkem obtížné nalézt všechna zastavení. Ani se nám to nepodařilo. Nicméně asi největším zážitkem zde je údajný otisk Ježíšovy ruky. Vložení dlaně na tento, lety ohlazený kámen, je uklidňující.

Via Dolorosa končí v Chrámu Božího hrobu (zde jsou také poslední zastavení křížové cesty), poměrně rozsáhlé stavbě, kde svoji vlastní část mají různé kongregace křesťanských církví. Pozoruhodnou zajímavostí je, že kdysi se nějak nemohli dohodnout na správě kostela, takže klíče svěřili muslimské rodině, která se o to stará dodnes. V kostele je převážná většina ruský mluvících návštěvníků, přítomí a velká různorodost. V jedné kryptě probíhá bohoslužba, či spíše společná modlitba, jinak ovšem převažují turisté.

Jaffa Gate

Západní zeď

Otisk Ježíšovi dlaně

Chrám Božího hrobu

Zpátky k hotelu se vracíme přes arménskou čtvrť (je rozhodně neklidnější částí města) a Sionskou bránou (viditelně poškozenou boji při vstupu izraelských vojsk do Jeruzaléma) a zcela náhodou nacházíme zarostlou a zpustlou cestu na protější kopec (observatoř). Tady nalézáme malé parkoviště - okamžitě nás napadá, že si zítra vezmeme na přiblížení auto. Vracíme se parkem (estakáda) s výhledem na Olivovou horu a východní Jeruzalém (pozná se snadno, je téměř bez zeleně).

Mé obavy z hluku na chodbě (dveře příliš netěsní) se ukazují liché, v hotelu asi není plno. Usínáme snadno – den byl dlouhý a „výživný“.

2.den – Jeruzalém a Betlém

Ráno nás v jídelně čeká velmi dobrá snídaně (jsme na ní opět téměř sami). Opravdu si bereme auto a jedeme na „observatoř“. Bohužel je ale obsazeno, objíždíme kolem ale nakonec se nám podaří hyundai upíchnout do malé mezery mezi auty. Tentokrát je miniaturnost auta opravdu výhodou. Na kopci pod arménskou čtvrtí se nás ujímá chlapík, výborně mluvící anglicky. Směřuje nás k hrobu krále Davida a nemíní nás pustit. Nakonec se ukazuje, že jde o průvodce a neujal se nás z přátelských důvodů, ale žádá peníze.

Podaří se nám vymanit z jeho služeb a můžeme, podle původního plánu, zamířit podél zdí a Davidova města k Olivetské hoře. Nemíníme pochopitelně Getsemanské zahrady u Chrámu všech národů, kde podle tradice zatkli Ježíše. Olivovníky zde jsou dva tisíce let staré a tedy téměř pamatují Krista (všechny stromy ve městě byly zničeny Římany při potlačení židovského povstání v roce 70). Samotný výstup na Olivovou horu je pro nás zklamání – kopec je obydlen muslimy a k chrámu sv. Kateřiny se prostě nedostaneme... „Musíme“ se spokojit s prohlídkou chrámu Páter Noster – pozoruhodné tím, že na zdech jsou texty otčenáše v nejrůznějších jazycích světa (včetně češtiny).

Pořizuji velmi pěkné snímky se zlatou kopulí Al-Aksá v pozadí a scházíme židovským hřbitovem (nejstarší hřbitov světa, dodnes využívaný – židé věří, že na Olivetské hoře bude poslední soud a zřejmě to chtějí mít blízko). Máme dnes ještě v úmyslu navštívit Betlém. Ten sice není nijak daleko (asi 10km), ale je na palestinském území (Palestinian Authority) a tam s autem z půjčovny nesmím, navíc je nutné projít checkpointem (používaným zejména palestinci pracujícími v Jeruzalému).

Nakonec jedeme taxíkem (arabský řidič, žlutá – tedy izraelská - značka) a díky tomu i bočním checkpointem pro izraelské osadníky. Pomocník řidiče nás také bere zadem i do Chrámu narození páně, takže se najednou ocitáme u vlastní jeskyně (spíše jeskyňky). Opět je tu fronta ruský mluvících poutníků, čekající na

možnost nahlédnout. Kostel má - zde tradičně – složitou historii, z původního chrámu, založeného sv. Helenou zůstali jen mozaiky pod podlahou. Pozoruhodný je nízký vstup do kostela, údajně bránící vjezdu muslimských nájezdníků na koni...

Nevyhneme se návštěvě „spřáteleného“ butiku a kupujeme několik suvenýrů z olivového dřeva. Nahlédneme také do sklepa, kde mladík zručně na řezacím stroji připravuje sošky Krista (podotýkám, že jsme u Arabů) a je zde i sklad ještě nevyschlého (?) olivového dřeva. K večeru se necháváme odvézt zpátky do Jeruzaléma a vracíme se k Západní zdi – tentokrát už máme vše, tužku a papír - a tak mohou naše přání směřovat správným směrem.

Olivová hora

Getsemanské zahrady

Na Olivové hoře

Betlém

Zkoušíme se ještě dostat k mešitě, ale jsme opětovně vykázáni – vstup je jen pro muslimy, přidejte zítra. Nezbyvá nám, než opravdu přijít ještě zítra dopoledne... Návrat do hotelu je díky autu rychlejší. Přijíždí větší skupina (Američanů?) a v konferenčním sále probíhá jakási akce – nicméně v noci bude opět klid. Příjemné je večerní posezení na zahradě.

3.den – Jeruzalém a cesta do Eilatu

Třetí den jsme opět zahájili výbornou snídaní (výborný chléb, nejlepší jaký jsem kdy v nějaké cizině jedl). Opět jsme jeli autem, ale na observatoři bylo tentokrát plno beznadějně. Zaparkovali jsme tedy u hotelu Zion, o kousek dále. Prošli jsme opět Sionskou bránou a honem na náměstí u Západní zdi. To je totiž jediné místo, odkud se turista může k mešitě dostat. Prošli jsme opět kontrolou a poté po mostě přešli do areálu mešity. Zblízka je opravdu nádherná, celá pokrytá modrou mozaikou a zářící zlatou kopulí. Hledal jsem nejlepší místa na focení až nás vyhnali ze zazděné Zlaté brány (byl odtud výborný výhled na Olivovou horu).

Kolem jedenácté jsme opustili Jeruzalem a čekala nás cesta na Jih. Nejprve jsme se ale museli vrátit kus na západ směrem na Tel Aviv, teprve poté (objíždíme palestinská území) můžeme na jih, směr Beer Sheva. Zastávku jsme si naplánovali až v Mitzpe Ramon. Ten je známý největší proláklinou na světě. Turistické centrum je současně muzeum astronauta Ramona, který zahynul při zkázce raketoplánu. Nahlédli jsme z vyhlídkové plošiny do kráteru. Jde už o regulérní poušť (zhruba od Beer Shevy se krajina změnila, není divu, že historická Judea sahala právě jen sem).

Také jsme poprvé nakupovali (ceny v supermarketu jsou poměrně příznivé, rozhodně v porovnání s dosavadními nákupy na ulici) a natankovali benzin. Je podivuhodné, že v Izraeli není výhodné použít na pumpě kartu (což je zde jinak kdekoliv bezproblémové). Musí se totiž požádat obsluha, ta vytuká do stojanu kód a značku auta a navíc je možno nakoupit benzin jen do ceny 200 šekelů. A cena benzínu je vyšší (asistovaný nákup)... Leda, že narazíte na pumpy s kytičkou (tuším Sonol, tam je přirážka malá)

Cestování pouští Negev nabízí kromě různých vádí a kopců také pohledy na beduínské osady. Později uvidíme i podivnější místa k žití, ale i tak nás udivuje, kde všude se lidé dokážou usadit. Do Eilatu dorážíme v podvečer, poměrně snadno nacházíme hotel Blue a téměř nás porazí vedro. Potěší nás welcome drink – chladná grepová šťáva. Recepční pochází z Budapešti a moc dobře nám radí jet na korálové útesy až k egyptským hranicím. Oproti plážím blíže centru jde už o téměř squat, je zde pár karavanů a přístřešků. Břeh je lemován lanem a vstup do moře je možný jen na několika místech. Korálové útesy jsou zde totiž jen pár metrů od břehu a označené vstupy jsou současně jediné možné přístupy k nim.

První moje ponoření do korálového moře mne dostalo. Všude kolem je obrovské množství, celá hejna sametově hnědých i nádherně žluto modrých rybiček i větších kusů. Jsem zcela uchvácen. Konečně chápu, proč Any přišlo Jaderské moře prázdné. Je to další silný zážitek na naší cestě. Je večer a tak vylézají i větší ryby, na pláži vydržíme až do setmění.

Mešita Al-Aksá

Kráter Mitspe Ramon

Poušť Negev

Rudé moře u egyptských hranic

Celou noc běží klimatizace, hned po ránu je veliké horko. I dnešní snídaně je výborná, byť tmavý chléb tady nepodávají. Vyrážíme k jordánským hranicím a parkujeme u terminálu. Na různých fórech se všichni shodují, že je to bezpečný parking (auta z půjčovny přes hranici nemohou). Je, patnáct metrů od parkoviště stojí izraelský voják se samopalem – v životě jsem neparkoval na lépe hlídaném parkovišti...

4.den – Cesta do Petry

Opuštění Izraele stojí 105 šekelů na osobu (lze platit kartou) a v kase narážíme na slovenku. Příjemné. Poté nás pustí do zóny nikoho. Mám smíšený pocit, jak tak pěšky procházíme od izraelské k jordánské celnici mezi drátěnými ploty. Jordánci nám (zdarma) vystavují vízum a poté se dopouštím asi největší chyby – vyměním všechny dolary ve směnárně u přechodu. Horší kurz už mi v Jordánsku nikdo nenabídne...

Jakmile člověk vyleze na jordánskou stranu, už na něj čeká taxikářská mafie. Koordinátor ukazuje na tabuli kde jsou „oficiální“ ceny – Petra za 51 dinárů, Aqaba 11... Odolám (snadno) přesvědčování a nechám se zavést do Aqaby (je to pár kilometrů) před hotel Cedar. Ověřím si, že mají mou rezervaci na zítřejší noc a jdeme na autobusový terminál. Cesta autokarem stojí pět dinárů na osobu, jen je třeba vyčkat, až je autokar plný, žádný jízdní řád neexistuje. Jakmile vyjedeme, začne řidič usilovně volat telefonem. Později pochopím, že volá dalším cestujícím, které budeme cestou nabírat a nebo vysazovat – vždy budou na různých rozcestích čekat lidé či auta.

Vyjíždíme do kopců širokou dálnicí. Asi deset kilometrů za městem je další checkpoint. Vidím větší autobus a vyložené kufry, které kontrolují vojáci. Nás ale žádná prohlídka nečeká, bereme benzin a řidič doporučuje zajít na toaletu – už prý se nikde stavět nebude. Provoz na dálnici není velký, většinu tvoří cisterny (předpokládám s naftou) a mají občas opravdu co dělat, stoupání je opravdu příkré. Ještě opatrněji jezdí nákladáky směrem dolů.

Asi po sto kilometrech odbočujeme na běžnou silnici, to už nám chybí jen padesát kilometrů do cíle. V jedné z vesnic vykládáme u supermarketu spoustu zboží, asi další z přidružených kšeftů našeho řidiče (mimořádně velmi sympatického). Poslední kilometry už poskytují výhled na údolí a brzo dorážíme do Wádí Múza, asi kilometr a půl od vstupu do skalního města. Jdeme pěšky (je to hodně z kopce) a alespoň desetkrát odmítáme taxi. Jak nás vidí, už troubí, případně brzdí a nabízí rovnou i odvoz zpátky do Aqaby, klidně zítra, nejlépe abych si cestu hned rezervoval. Nabízená cena je asi 35 dinárů.

Dorážíme do hotelu Candles, dáváme sprchu (pokoj je velmi pěkný, provoněný, jen v koupelně by občas mohl údržbář přitáhnout pár šroubků. Měním i peníze (vstup na dva dny je 55 dinárů na osobu) a ač je to v hotelu, kurz je výrazně lepší než na hranicích. Vstupenky do Petry jsou na jméno, u vstupu potom kontrolují proti pasu. Odmítáme koně, velbloudy i osly a dolů k soutěsce Sít jdeme po svých. Je poměrně příjemné (řekl bych do třiceti stupňů) a ani množství lidí není nijak velké (oproti některým zprávám). Míjíme první bloky Džinů a poté vstupujeme do známé soutěsky, která tvoří vstup do Petry. V odpoledním slunci je vše do červena, kolem

projíždějí povozy a ti, kteří zvolili koně. Nestačíme se divit – soutěska je asi dva kilometry dlouhá, velmi úzká a nabízí spoustu skvělých průhledů. Za pozornost stojí i systém vodních kanálků podél stěn, které kdysi zajišťovali přísun vody do města.

Poslední ze zákrut soutěsky odkrývá Pokladnici. Protože je odpoledne, hrobka leží ve stínu a tak nemohu udělat svůj vysněný snímek – tmavou soutěskou a osvětlenou pokladnici (nakonec se ukáže, že fotky z odpoledne budou lepší...). Rozhodujeme se pokračovat výstupem k obětišti. Sem míří jen velmi málo z návštěvníků, jeden, který právě sestupuje, nás uklidňuje, že nahoru je to jen dvacet minut. U obelisku je opět jedna z kaváren, nicméně majitel je kupodivu výjimečně nevtíravý. Vylézáme až k oltáři a obcházíme celý pahorek. Ve stínu se rozhodneme dát malou svačinu a během chvíle je u nás kočka. Přes můj nesouhlas ji Any krmí.

Autokar v Aqabě

Vstup do Vádí Músa

Pokladnice

Velbloudi před soutěskou

Dolů sestupujeme přes Vádí Farada a děláme dobře (váhal jsem, zda se nevrátit stejnou trasou. Sestup k Garden Tomb kolem lví fontány je mnohem zajímavější, skály jsou tady až neuvěřitelně barevné. Opět si vypomáhám GPS abych trefil zpátky k pokladnici. Odkudsi sjíždí džíp, řízený mladou beduínkou (?). Vracíme se zpátky soutěskou Síq a pochopitelně odmítáme asi sto nabídek ke svezení. Na hlavní ulici si vybíráme restauraci a večeříme na terase. Zřejmě působíme jako magnet či ujištění, že zde s turisty zacházejí dobře, protože než dojdeme, terasa je skoro plná. Poslední místo obsazuje místní a nechá si přistavit vodní dýmku, podvečer je tak ještě navíc voňavý.

5.den - Petra

Na snídani jsme první a trochu brzy. Obsluhuje nás děvče asijských rysů. Snídaně je opět výborná a na závěr nám slečna ke stolu přináší misku ovoce jako speciální dárek hostům Booking.com (!). Hned po snídani míříme do areálu a kromě nás takto časně vyráží jen několik dvojic (je tu mnohem volněji než včera a všichni se teprve chystají, na místo míří i chlapík s „mosazným“ štítem. Vyrozumím, že bude představovat Nabatejce u brány).

U Pokladnice mám konečně to správné nasvícení a tak fotím ozářenou hrobku z potměšilé soutěsky. Netuším, že automatika takovou věc nezvládne a vzniknou fotky, kde bude pokladnice hrozně „přepálená“. Takový záběr je nutné evidentně dělat jinak. Procházíme Kolonádou, kolem Fontány až v Velkém palácovému komplexu. Tam narážíme na filmaře. Abychom je nerušili, necháváme si prohlídku na později, Any se fotí s Nabatejcem v bráně a začínáme stoupat k Monastyru (nejvýše položená hrobka – a také největší).

Po cestě opět míváme několik prodejních stánků. Beduíny si vaří čaj a tak je předem ohlašuje vůně ohničku – jinak je pochopitelně velmi teplo, takže to není na zahřátí. Šplháme dovnitř hrobky, ale uvnitř žádná výzdoba není – zato je tam stín a tak můžeme v klidu posvačit. Poté šplháme na výhledy – odtud má být údajně krásný rozhled až do Izraele. Na vrcholku je už jedna dvojice a vidím, že chlapík něco fotí a nechci mu lézt do záběru. Gestikuluje cosi a teprve teď si všímám, že fotí úžasnou modrou ještěřku. Honem si také dělám obrázek. Výhledy jsou trochu mlhavé, žádný Izrael se nekoná.

Při sestupu Any kupuje korálky u beduínek. Domluvila si to ostatně již cestou tam a tak na ni již čekají. Zatímco Any vybírá, nabízí mi druhá z nich čaj. Přisedám si k ní a bavíme se o jejich práci. Obě mi potvrzují, že tu jsou opravdu každý den, nicméně v kopcích nespí, scházejí na noc do beduínské vesnice. Zapínám Any nové

úlovky na ruku a sestupujeme zpátky do údolí. Vracíme se do Velkého chrámového komplexu a vystupujeme přes teatreum na horní budovu s pozoruhodně zachovalými šestiúhelníkovými dlaždicemi (bodejť také ne, když jsou dvacet centimetrů tlusté...)

Ještě jedna fotka u pokladnice a vracíme se soutěskou zpátky do Vádí Músa. Opět na nás troubí taxikáři, nicméně vracíme se i zpátky nahoru po svých a domlouváme se s řidičem autokaru na cestu do Araby. Souhlasí s deseti dináry a má zatím pouze sedm cestujících. Nic mne netrápí a tak si sedáme na terminálu na lavičku. Vedle nás sedí místní pár, ona pod černou kapucí bojuje s napitím se. Asi po půl hodině přichází pomocník řidiče a navrhuje, že pokud zaplatím čtrnáct dinárů, může se odjet ihned a nebudeme čekat na poslední sedadlo. Jakmile vyrážíme, následuje opět spoust telefonování. U Vádí Rum mi dokonce zpomalí a pomocník mi udělá fotku z otevřeného okénka (nějaká privilegia jsme si zřejmě vysloužili).

Z autobusového nádraží už to do hotelu známe. Pokoj není vychlazený (vše je na kartu, takže pokud v pokoji nejste, vše se vypne), dáváme sprchu a dotazují se v recepci na supermarket, kde by akceptovali kartu. Směřuje nás do vedlejší ulice, ale nic nenacházíme. Ani cestou k nábřeží na žádný takový obchod nenarážíme a marné hledání nás dovede až na veřejnou pláž a dojdeme až k prostranství se stožárem (zde stojí obrovský stožár s jordánskou vlajkou, údajně největší na světě. Na pláži pobíhají muži v tričkách a bermudách jako kdekoli jinde, ovšem ženy...)

Pokladnice

Any a téměř pravý Nabatejec

Monastýr

Beduínka a její čaj

Na placení kartou tedy musím zapomenout, takže směňuji eura za dináry (mimochodem za nejlepší kurs v celém Jordánsku...) ve směnárně a jdeme konečně nakoupit (hlavně vodu a svačinu na zítra – nečekám, že zítra tedy v pátek v Izraeli něco koupím) a poté ještě na večeři. Sedíme naproti mešitě, po setmění je barevně osvětlena a tak to zkouším vyfotit.

6.den – Od Rudého k Mrtvému moři

Snídáme opět jako první. Jídlna je suterénu a moje prvotní nadšení z množství ovoce rychle vyprchá – jde o plastové dekorace. Jinak je snídaně opět výborná, obzvláště jsem se zaradoval nad talířem se zátarem (namleté zelené cosi), který znám ještě ze studentských let. Balíme se a jdeme směrem k autobusovému nádraží. Taxíků je dost, podle pokynů ty bílé mají být levnější. Nicméně za cestu na izraelské hranice chce deset dinárů (tedy cenu, o kterou si říkají na hranicích). Nabízím připravené čtyři. Když odmítají, přeju k zeleným taxíkům. Řidič chvíli diskutuje, ale když opět končím debatu a odcházím, souhlasí a odveze nás za čtyři dináry (je to maximálně pět kilometrů). Jen mu musím před hranicemi slíbit, že to nikomu neřeknu...

Nicméně přímo na hranici nás čeká další zádrhel. Poplatek za opuštění (exit fee) je deset dinárů, nikoliv osm, jak stojí na oficiálních webových stránkách jordánského ministerstva a tak musím ještě podlézt zábradlí a vyměnit čtyři dináry. Naštěstí mám nějaké šekely, které akorát stačí a nemusím rozměňovat větší bankovky. Opět procházíme zemí nikoho a čeká nás kontrola na izraelské straně (rentgen, pasová kontrola i rozhovor...) – vše ovšem v pohodě a stihneme i diskutovat o přechylování ženských příjmení v češtině. Auto nacházíme v pořádku, přezouvám se do andálů a jedeme k egyptským hranicím na už známou pláž. Dnes je tady o něco více příštířeků (je víkend) a v zátoce je celý potápěčský kurz.

Korálový útes je sice výrazně lépe nasvícen než předevčírem v podvečer, ale ryb je o něco méně. Any ovšem ví, kde je vyhledat (jsou přes den, hlavně ty větší, schováni) a tak na pláži vydržíme až do jedné. Stačí to

bohatě nejen k důkladnému prozkoumání útesu, ale jak se později ukáže, také k slušnému spálení. Inu, tropické slunce (ostatně je stále děsivé vedro přes čtyřicet stupňů) Hůře je na tom Any, já jsem se před sluncem dost skrýval.

Vyrážíme na další přejezd, čeká nás asi třista kilometrů na sever, ovšem z kopce. Míříme totiž k Mrtvému moři a to je nejnižší bod na zeměkouli (minus dvěstě metrů pod hladinou moře). Cesta vede pouští, občas přerušenu plantážemi (jde o jakési hangáry z pytloviny, chránící rostliny před přímým svitem). Když dorážíme k prvnímu, menšímu jezeru, břehy vypadají díky soli jako částečně zamrzlé. Naším cílem je ale horní, daleko větší jezero a vesnička Ein Gedi. Chvilí hledáme (nejprve zabloudíme do kibucu, tam ale náš hotel není, musíme ještě dva kilometry dál) až se dostáváme na správné místo.

Ubytujeme se (jednoduše zařízené pokoje s kovovými postelemi, nicméně s vlastním balkonem s výhledem na moře). Opět dáváme sprchu a teprve jakmile slunce zapadne za okolní (poměrně vysoké) kopce, jedeme do kempu na pláž. Pokyny naznačují jak vstupovat do vody a také varují před prudkým srázem. První „ponoření“ je opravdu neuvěřitelné, pokud mne na cestách něco dostává, tak je to tahle koupačka. O něco později zjišťuji, kde všichni berou černé bahno a samozřejmě se zcela obalují, takže jsem na malou chvíli prakticky černoč.

Šnorchlování v Rudém moři

Plachetnice u egyptských hranic

Jak Mrtvé moře nadnáší...

Léčebná kúra bahnem

Běda ovšem, pokud se člověku voda dostane do očí. Naštěstí jsou v areálu sprchy se sladkou vodou a tak se lze omýt jak od bahna (velmi dobře kryje a drží...) tak i od soli. V deset večer je stále asi 39 stupňů, navíc začíná foukat (něco jako když si člověk zapne fén na dvojku) rychle se stmívá ale v moři zůstává ještě spousta „plavců“. Muslimky, jako obvykle, se koupou i v oblečení. Vracíme se na pokoj, zapínáme klimatizaci a ošetřujeme spáleniny...

7.den – Masada a návrat do Tel Avivu

Pokud jsme dosud byli vždycky se snídaní spokojeni, tak v Ein Gedi to bylo ještě lepší. Snídalo se v jídelně a výběr byl opravdu super. Na pláž nás to „za světla“ pochopitelně nelákalo, v plánu máme pevnost Masada. Je to z Ein Gedi asi šestnáct kilometrů, když vyjždím je ukazatel paliva na třech dílkách. Dojíždíme k jižní straně k návštěvnickému centru. Parkoviště je uvnitř, kryté, takže nepřekvapí ani žádost o otevření kufru...

Kupujeme si lístek na lanovku. Sice jsem původně uvažoval o výstupu hadí stezkou, ale to bychom museli být v lepší kondici. Vedro je bez přehánění vražedné a po desáté už na výstup ani nikoho nepouští (doporučeno je vyrazit za svítání). Ale i tak je v kopci vidět několik skupin. Už z lanovky jsou patrné staré římské tábory na jižní straně, stejně jako zvlněné usazeniny prehistorického Mrtvého moře (muselo být výrazně větší). Prohlídku pochopitelně zahajujeme u vstupního paláce a Herodova paláce (k jednotlivým částem se musí sestoupit, byly posazeny na stupních nad sebou). Sloužili jako zimní obydlí (nedivím se) a od průvodce zaslechnu i historku o obléhání.

Nejpozoruhodnější je část kolem hlavní cisterny s modelem zásobování vodou. Na pahorku jako takovém žádná voda nebyla, byly proto vytvořeny žlaby, zachytávající vodu náhlých povodní do cisteren na úbočí a poté vodu pomocí oslů vozili do cisteren na temeni hory. Bylo jí tolik, že obláhatelé byli přesvědčeni, že na kopci musí být zdroj vody. V komplexu byly i lázně včetně rituální mikve. Dnes je to snazší, jsou tu místa s chlazenou vodou zdarma...

Nejzachovalejší je část byzantského kostela (Masada měla tři hlavní období osídlení – nejprve Herodes, poté poslední bašta protiřímského povstání a následně ještě byzantské období. Poté už zde posádka nebyla. Na severní straně je vidět rampa, navršená Římany (resp. Otroky pracujícími pro římskou armádu), použitá k dobytí pevnosti a také pozůstatky hlavního tábora desáté legie. Na jižní straně je pak pochopitelně nejhezčí výhled na Mrtvé moře.

Sjíždíme lanovkou dolů, tričko s nápisem „Vylezl jsem na Masadu“ si pochopitelně nekupujeme. U výjezdu, na otevřeném parkovišti u autobusů, potkáváme kozoroha (je ostatně znakem i Ein Gedi). Zdá se, že jde o ochočené zvíře, když je takto blízko silnice. Na cestě ubývá další čárka ukazatele paliva. Počítám, kolik kilometrů je zpátky na křižovatku s benzinkou (u kempu sice je, ale podle loga je to ta, co nejvíce zpoplatňuje karty). Mělo by tam být dost.

Pevnost Masada z východu

Herodova ložnice

Model Herodových paláců

Any a římský tábor

Využíváme toho, že máme povoleno pozdní odhlášení (klidně prý až do večera...) Dáváme sprchu a ve vychlazené místnosti na pár hodin usínáme. Jednak toho máme dost (je určitě opět hodně nad čtyřicet) a také víme, že nás čeká dlouhá noc. Na cestu vyrážíme kolem páté, pro jistotu bez puštěné klimatizace. V Neve Zohar bereme benzin (max. množství na kartu, tedy za dvě stě šekelů) a šplháme do kopců směr Tel Aviv. Kouzlo je tentokrát obrácené, postupně se poušť a beduínské osady mění na kulturní krajinu s „normálně“ obdělávanou půdou. Navigace je jednoduchá, pouze se musíme vyhnout dálnici č.6, je totiž placená a autům z půjčoven se nedoporučuje tam vjíždět, znamenalo by to pozdější doučtovávání (průjezd se registruje čtením poznávací značky).

Posledním úkolem je dotankovat. V navigaci nastavuji jako cíl poslední pumpu u letiště. Pochopitelně je to opět žlutý trojúhelník (= špatně). O kus dál je ale ještě jedna pumpa a ta je s kytičkou! Obsluha sice není kdovíjak vstřícná, nicméně nádrž máme plnou. Odevzdání auta je bez problémů, ještě nás odvezou na terminál 3. Odletová kontrola není nijak dlouhá, jedinou komplikací jsou lahvičky s vodou z Mrtvého moře, musím kufr otevřít, ale voda může s námi cestovat. Poslední komplikací je pozdní odlet (asi o hodinu). Dostáváme sedadla v první řadě a Any také může sledovat vše z okna. Jem přesvědčen, že přelétáme Kypr, spoustu řeckých ostrovů ale nic dalšího se mi z výšky identifikovat nepodařilo.

8.den

Dorážíme domů. Trávník je přerostlý, takže strávím půl dne sekáním. Odpoledne už mám všeho dost a usínám...